DEFILAREA MARTORILOR

(Urmare din pag. 3-a

asentimentul dvs., sprijinul dvs. tacit?

MART. GH. BRATIANU: Nu, domnule Antonescu.

AC. M. ANTONESCU: Vă rog lăsați-mă să termin. Dacă în această vreme dvs., după ce s'a continuat politica alături de Germania, care fusese începută de oameni politici, între care ați fost și dvs...

PREȘEDINTELE: Vă rog, să nu deplasăm întrebările. Dvs. vă puneți în situația de acuzator. Vă rog să nu uitați că sunteți acuzat.

AC. M. ANTONESCU: La 23 August am fost arestat și formația guvernamentală...

MART. GH. BRATIANU: Mă iertați, guvernul nu era măcar format.

PREȘEDINTELE: Am să vă pun eu întrebarea în locul d-lui Mihail Antonescu: Ați sprijinit guvernul Antonescu?

MART. GH. BRATIANU: Nu este adevărat că partidul național liberal și eu personal sau d. Dinu Brătianu am fi sprijinit guvernul Antonescu.

AC. M. ANTONESCU: Dacă colaborarea cu guvernul a instituțiilor economice financiare, industriale constituia sau nu un sprijin al politicii guvernului.

MART. GH. BRATIANU: Tehnicienii întreprinderilor financiare și industriale, în măsură în care erau în legătură cu partidul național liberal, reprezentau și în sectorul lor o apărare a intereselor românești. A fost în această privință și o acțiune și din partea guvernului și poate că ne-am întâlnit în unele preocupări.

Ac. MIHAI ANTONESCU: D-le președinte, în legătura cu aceasta d. Gh. Brătianu își amintește că a venit la un moment dat să-mi comunice în numele cercurilor liberale, financiare și politice, atunci când făceam rezistență și mareșalul și eu la cererile germane, ca să nu rezistăm prea mult, pentrucă germanii pot provoca o reacțiune gravă în țară și că aur poate să-și mai refacă neamul românesc?

Mart. GH. BRATIANU: Mi-aduc aminte că am sfătuit totdeauna pe Mihai Antonescu să nu părăsească poziția pe care o avea, deoarece exista temerea că, în cazul lipsei d-sale, germanii să aducă în țară o formulă totalmente la discreția lor.

Ac. M. ANTONESCU: Și în ceeace privește chestiunile financiare?

Mart. GH. BRATIANU: Nu-mi aduc aminte.

Ac. M. ANTONESCU: Nu vă amintiți de negocierile cu Banca Națională și de sfatul dat chiar de Otulescu al limitelor în negocierile cu Germania?

Mart. GH. BRATIANU: Imi scapă.

Ac. M. ANTONESCU: Dacă își amintește d. Gh. Brătianu că această colaborare cu guvernul nu s'a mărginit numai la tehnicieni cari au făcut parte din consiliile de administrație, foarte mulți numiți chiar de către guvern, dar ea s'a întins la subscrieri de împrumuturi și operațiuni cu caracter industrial și de producție în legătura cu războiul și, în orișice caz, sprijinind activitatea guvernului.

Mart. GH. BRATIANU: Imi aduc aminte de subscrierile de împrumut care s'au făcut de toate Băncile, fără nici o distincție și fără nici o preocupare de sprijinire a războiului. Cred că în subscrierile făcute se urmărea în primul rând menținerea echilibrului economic al țării.

Ac. M. ANTONESCU: Dacă d. Gh. Brătianu își amintește că de foarte multe ori d-sa mi-a făcut legături de comunicări, în acelaș gen în care informam pe d. Dinu Brătianu și cu d. Iuliu Maniu?

Mart. GH. BRATIANU: Mai rar cu d. Iuliu Maniu, deoarece d. Mihai Antonescu avea alte mijloace de corespondență cu dsa. Este exact însă că în toate împrejurările am făcut comunicările acestea d-lui Dinu Brătianu.

Ac. M. ANTONESCU: Dacă asupra acestei politici economice a guvernului, în care guvernul a primit sprjinul de care vorbeam — cum îl cred eu — d. Gh. Brătianu știa că a fost ținut la curent cu d. Iuliu Maniu?

Mart. GH. BRATIANU: N'am înțeles întrebarea. Vă rog repetați.

Ac. M. ANTONESCU: Dacă despre activitatea aceasta a guvernului, publicarea de împrumuturi la care se făceau subscrieri de instituțiunile bancare, Banca Națională, Banca Românească și altele guvernul cerea colaborare industrială pentru activitatea economică, pe de altă parte guvernul avea unele greutăți în negocierile cu Germania, iar instituțiile economice solicitau ele însile guvernului sprijin, — dacă asupra acestor stări de politică internă economică și de greutăți economice internaționale, d. Gh. Brătianu știa că am informat totdeauna nu numai pe d. Dinu Brătianu, ci și pe d. Iuliu Maniu?

Mart. GH. BRATIANU: N'am discutat nici odată chestiuni financiare cu d. Maniu, dar în politica generală știu că d. Mihai Antonescu îl informa pe d. Maniu.

Ac. M. ANTONESCU: Despre greutățile economice cu Germania nu l'ați informat niciodată pe d. Iuliu Maniu?

Mart. GH. BRATIANU: N'am discutat niciodată cu d. Iuliu Maniu astfel de lucruri.

CE E CU VIZITA LA BERCHTESGADEN?

Ac. EUGEN CRISTESCU: Vă rog să întrebați pe d. martor ce contestă din răspunsurile date de mine eri la interogatoriu.

Mart. GH. BRATIANU: Am citit din dările de seamă din ziare și de acolo rezultă că a fost pus în cauză d. Eugen Cristescu, în privința unor conversațiuni cu caracter politic, pe care le-aș fi avut și de care nu-mi amintesc și în orișice caz în ceeace privește călătoria Regelui Carol la Berchtesgaden. Probabil că planul acestei întrevederi era făcut cu multă vreme înainte.

Ac. EUGEN CRISTESCU: Doresc să răspundă d. martor dacă a fost odată cu mine în casa lui Petre Papacostea, la un dineu la care am participat și eu și dacă acolo domnia sa a declarat că a fost acela care l-a determinat pe Regele Carol ca, după voiajul la Londra, să se ducă la Hiter la Berchtesgaden.

Mart. GH. BRATIANU: N'am declarat.

Ac. EUGEN CRISTESCU: Dacă tot cu aceiași ocazie, d-sa nu mi-a afirmat că nu mai este altă politică de făcut în perioada aceia decât o politică în legătură cu Germania.

TRATATIVELE DE ARMISTIȚIU

Mart. GH. BRATIANU: Complet inexact.

Acuz. public SARACU: Dacă legăturile pe care le avea martorul cu Mihai și Ion Antonescu și discuțiunile care se făceau erau de ordin personal sau ca reprezentant al partidului domniei sale.

Mart. GH. BRATIANU: Uneori aveau un caracter personal, însă adeseori aveau caracterul unor comunicări din partea partidului din care făceam parte.

Acuz. public SARACU: Dacă în afară de memorii și scrisori în ce privește războiul dus de România alături de Germania, d. martor a făcut și alte intervenții mai energice?

PREȘEDINTELE: D. martor a spus că este singură formulă posibilă de manifestare.

Acuz. public SARACU: Dacă d. martor a cunoscut în perioada când se duceau tratativele pentru armistițiu — care se duceau pe două căi, Ankara și Stockholm, — și condițiunile de armistițiu venite pe calea Stockholm?

Martorul GH. BRATIANU: Am răspuns la această întrebare că ne-am cunoscut prin d. Mihai Antonescu.

Acuzator Public SARACU: Era punctul dvs. de vedere acela că intenționați ca mareșalul Antonescu să încheie acest armistițiu?

Martorul GH. BRATIANU: Pentrucă mareșalul Antonescu era atunci capul armatei și avea posibilități mai rapide de a comunica cu toți comandanții de unități, socoteam că va fi mai în măsură decât oricine ca să ajungă la încheierea imediată a armistițiului. De altminteri ca o paralelă, să-mi permiteți să vă amintesc că în Finlanda armistițiul a fost încheiat de mareșalul Mannerheim.

Acuzator public SARACU: In legătură cu ziua de 23 August, dacă este adevărat că punctul de vedere al celor două partide național țărănesc și național liberal era precis de a scoate imediat din război România fără să se mai opună nici un fel de rezistență.

Martorul GH. BRATIANU: Absolut precis și de realizare imediată. Și acesta era punctul de vedere al blocului național democratic care mergea împreună.

Acuzator Public SARACU: Dacă tot cu această ocazie, când ați fost la Snagov și v'ați întâlnit cu acuzații de astăzi Ion și Mihai Antonescu s'a pus în discuțiunile pe care le-ați avut și problema unei rezistențe mai departe.

Martorul GH. BRATIANU: In cursul discuțiunilor avute cu Mihai și Ion Antonescu era o ezitare din partea conducătorului Statului de atunci, mai mult din cauza, a ceeace numea d-sa sentimentul onoarei militare și a legăturilor cu niște aliați; situația în sine însă la acea dată nu mai comporta pentru nici un om de prevedere și bun simț nici o posibilitate de rezistență.

Două întrebări ale d-lui acuzator public șef

Acuzator public șef STOICAN: Am de pus două întrebări de amănunt în legătură cu răspunsurile d-lui Gh. Brătianu, care cred că nu s'au precizat și o întrebare de ordin general: prima întrebare: D. martor a declarat că deși d. Crețeanu era technician, totuși, d. Dinu Brătianu și-a dat consimțământul pentru intrarea d-lui Crețianu, care era numai technician și nu era membru în partidul d-lui Dinu Brătianu; dece s'a simțit nevoia în această situație ca d. Dinu Brătianu să-și dea consimțământul său la numire?

Martorul GH. BRATIANU: Am spus că în măsura legăturilor care erau între d Crețianu și partid de ordin technic, d. Dinu Brătianu nu s'a opus la intrarea d-lui Crețianu în guvern și aceasta tocmai pentrucă putea să apere mai bine interesele țării.

Acuzator șef STOICAN: In ce împrejurări nu s'a opus? A fost întrebat de cineva?

Martorul GH. BRATIANU: Având legături tchnice cu dânsul, era director la Banca Românească. In această măsură nu s'a opus.

Acuzator public șef STOICAN: Acuzatul Mihai Antonescu a declarat la un interogatoriu că d. Dinu Brătianu, atunci când a format guvernul, în afară de cei trei pe care i-a recomandat, l-a considerat și pe acuzatul Mihai Antonescu ca membru al partidului liberal, ca reprezentant al acestui partid în guvernul lui Antonescu.

Martorul GH. BRATIANU: In momentul când d. M. Antonescu a intrat în guvernul Antonescu nu mai făcea parte din partidul liberal.

Acuzatul MIHAI ANTONESCU: Domnule președinte, binevoiți a întreba pe d. Brătianu: demisionasem din partidul liberal?

Martorul GH. BRATIANU: Nu demisionase, dar avea o acțiune, în momentul acela, în afară de aceia a partidului.

Depoziția d-lui Dinu Brătianu

In timp ce d. Gh. Brătianu semnează depoziția, se prezintă pentru a depune ca martor d. Dinu Brătianu. D. președinte întreabă: Cine are de pus întrebări?

AC. M. ANTONESCU: Dacă d. Dinu Brătianu își amintește că la 5 Septembrie 1940 mareșalul Antonescu, însărcinat să formeze guvernul atunci, l-a consultat pe d. Dinu Brătianu în vederea constituirii unui guvern național și dacă d. Dinu Brătianu a declarat că refuză orice concurs Regelui Carol al II-lea?

Martorul DINU BRATIANU: Niciodată n'am fost consultat pentru formarea unui guvern național sub mareșalul Antonescu.

AC. M. ANTONESCU: Dacă n'a primit vizita d-lui mareșal Antonescu înainte de constituirea guvernului și n'a avut cu d-sa nici o discuție.

MARTORUL: Aceia înainte de a lua conducerea statului. Da, am primit vizita mareșalului Antonescu, dar nu după ce luase conducerea statului.

D. PREȘEDINTE: Ce discuțiuni s'au purtat cu această ocazie?

MARTORUL: A cerut concursul partidelor politice, d-lui Maniu și mie, pentru constituirea unui guvern și i-am spus că nu-l dăm atâta vreme cât Regele Carol va rămâne în fruntea statului.

PREȘEDINTELE: Ulterior?

MARTORUL: După ce mareșalul Antonescu a luat conducerea statului, atunci m'a surprins că nu m'a chemat și atunci am cerut eu să-l văd pe mareșalul Antonescu. Am fost la președinția consiliului împreună cu d. Gh. Brătianu și l-am întrebat ce are de gând să facă. Eu eram bun prieten cu mareșalul Antonescu, îi luasem apărarea în Cameră, în acelaș timp avusesem relațiuni în timpul războiului trecut cu mareșalul Antonescu și aveam mare considerație pentru dânsul. M'am mirat că nu chiamă un prieten ca să-l consulte, pentrucă situația era așa de grea în acel moment încât credeam că trebue să consulte toate persoanele care puteau să-i dea un sfat util. Cu acea ocazie i-am spus că-i pot pune la dispoziție persoane din partidul liberal care-l pot ajuta, dacă primesc însărcinările pe care le va da.

AC. M. ANTONESCU: Rog să răspundă martorul dacă își amintește că în perioada din 6 și 14 Septembrie 1940 i-am făcut o vizită cu care prilej am discutat posibilitatea intrării în guvern a d-lui Gh. Brătianu când d. Dinu Brătianu mi-a spus că d. Gh. Brătianu va fi viitorul șef al partidului liberal și că este mai bine să rămână în rezervă ca și dânsul, dar că îmi poate recomanda alte elemente și anume pe d. Otulescu, pe d. Crețeanu, adăugând că și d. Leon, care face parte tot din partidul liberal poate colabora și că aceasta ajunge.

MARTORUL: Nu-mi pot aminti conversația avută cu d. M. Antonescu, însă este foarte posibil să fi avut o conversație de acest fel.

PREȘEDINTELE: Dar în linii mari ce s'a discutat?

MARTORUL: Vă asigur că nu-mi aduc aminte de conversațiile cu d. M. Antonescu, pentru că pe vremea aceia discutam direct cu mareșalul. Se poate să fi purtat discuțiuni și cu d. M. Antonescu, asupra persoanelor despre care eram de acord să participe la guvern, dar nu-mi aduc aminte de aceste conversații.

AC. M. ANTONESCU: Rog pe martor să răspundă dacă în împrejurările din Septembrie 1940, a socotit că mareșalul Antonescu trebue sau nu să constitue guvernul, și dacă prin prezența d-lor Otulescu și a celorlalți cari au intrat în guvern cu asentimentul d-sale, aceasta nu constituia o recunoaștere?

MARTORUL: Desigur, ceva mai mult, chiar am recomandat ca să constitue guvernul pentru că vedeam că este omul cel mai util în acel moment. In ce privește pe d-nii Otulescu și Mihai Antonescu, cari fuseseră și apărătorii d-sale în procesele pe cari le-a avut, nu aveam eu nevoie să-i recomand întrucât pe aceste două persoane mareșalul Antonescu le cunoștea tot așa de bine ca și mine. Iar în ce privește pe d. Leon, nu m'a întrebat și nici nu țineam să intre în guvern, deoarece dumnealui fusese în guvernul precedent. Cât despre d. Crețeanu, acesta nu era un om politic, era numai directorul general al Băncii Românești și numai ca tehnician putea intra în guvern. Nu-mi aduc aminte dacă m'a întrebat în privința d-lui Crețeanu, dar nu puteam să nu fiu de acord cu intrarea sa în guvern, d-sa fiind un om foarte priceput.

PREȘEDINTELE: Dar s'a pus atunci în discuțiune și intrarea în guvern a d-lui Gheorghe Brătianu. De ce n'ați fost de acord?

MARTORUL: Am fost de acord, dar era vorba ca d. Gheorghe Brătianu să fie vice-președinte al consiliului, dar mareșalul Antonescu, în locul lui Gheorghe Brătianu, a făcut vice-președinte pe Horia Sima și atunci evident că d. Gh. Brătianu nu mai putea intra într'un guvern, care-și schimbase complet fizionomia.

AC. M. ANTONESCU: Dar nu era vorba ca d. Gheorghe Brătianu să fie ministru al Afacerilor Străine?

MARTORUL: Eu nu mă amestecam în distribuirea portofoliilor; am fost numai consultat asupra intrării d-lui Gheorghe Brătianu în guvern, dar nu eu îi determinam locul. Era vorba să fie vicepreședinte al consiliului. Altceva nu am discutat.

AC. M. ANTONESCU: Dar după rebeliune d. Brătianu a continuat să aibe față de guvernul Antonescu aceiaș poziție de sprijin?

MARTORUL: Nu am discutat această chestiune însă evident eram de părere că în fruntea guvernului să rămână tot mareșalul Antonescu.

AC. M. ANTONESCU: Nu era de părere atunci d. Brătianu să se constitue un guvern de militari?

MARTORUL: Nu am fost consultat asupra acestei chestiuni, dar pot să vă spun că părerea mea era că ar fi fost bine să se constitue un guvern militar, fiindcă eram într'o stare revoluționară.

AC. M. ANTONESCU: Dar după perioada din Ianuarie 1941, între dv. și mareșalul Antonescu au fost în genere unele elemente de colaborare sau de informare reciprocă?

MARTORUL: In momentul când s'a declarat statul legionar, eu am rupt orice legătură cu mareșalul Antonescu.

PREȘEDINTELE: Le-ați reînoit cândva?

MARTORUL: De atunci nu am mai avut nici o legătură cu mareșalul Antonescu, nici privitor la politica internă, nici privitor la politica externă.

PREȘEDINTELE: Nici cu Mihai Antonescu nu ați mai avut?

MARTORUL: Cu Mihai Antonescu aveam prin Gheorghe Brătianu. Eu trimeteam scrisori și la care am și răspunsurile. De aci înainte am lucrat cu mareșalul prin corespondență.

AC. M. ANTONESCU: Aș vrea să-l întreb pe d Dinu Brătianu dacă își amintește, fiindcă d-sa vorbește de colaborarea cu guvernul, ca de o colaborare numai cu d. mareșal Antonescu, dacă își amintește totuși că l-am vizitat pe d-sa în ajunul războiului și că, atunci, s'a pus din nou problema unui guvern național și a participării d-lui Gheorghe Brătianu la guvern?

MARTORUL: Nu-mi aduc aminte. N'am dat mare importanță la diferitele convorbiri pe care le-am putut avea cu d. Antonescu.

Acuzator public șef STOICAN: Dar erau în legătură cu evenimentele istorice?

MARTORUL: N'am fost nici consultat, nici informat când s'a declarat războiul.

PREȘEDINTELE: Nici d. Gh. Brătianu nu v'a informat cu privire la astfel de conversații?

MARTORUL: Nu-mi aduc aminte să fi primit astfel de informații prin d. Gheorghe Brătianu.

AC. M. ANTONESCU: Dacă d. Dinu Brătianu și partidul național liberal în perioada dela 1940-1944, a avut o activitate de opunere la politica mareșalului alta decât aceia prin scrisori sau prin vreunele convorbiri pe care desigur astăzi d. Dinu Brătianu le poate uita, fiindcă raporturile de ierarhie dintre d-sa și mine erau atunci atât de deosebite.

MARTORUL: Sub dictatură și în timp de război putea să ia cineva o atitudine de protest contra războiului și a dictaturii?

PREȘEDINTELE: N-au îmbrăcat nici o formă?

MARTORUL: Opoziția mea față de regimul Antonescu s'a îmbrăcat într'o formă memorialistică, deoarece fiind dictatură protestele nu puteau îmbrăca altă formă. Tot în forma aceasta am căutat în mod indirect ca să opresc pe mareșalul Antonescu depe calea pe care o luase, adică cu Germania și ceeace făcuse cu intrarea în război.

PREȘEDINTELE: Care erau metodele prin care încercați acest lucru?

MARTORUL: Prin scrisori și de aceia voiam să vă citesc scrisorile făcute anterior.

PREȘDEINTELE: Le veți depune dv. la dosar.

MARTORUL: Una este dela 20 Noembrie.

PREȘEDINTELE: Nu ne interesează, nu dv. sunteți acuzat, Antonescu este acuzat.

MARTORUL: Am avut o atitudine complectamente în afară de război.

AC. M. ANTONESCU: Dacă d. Dinu Brătianu a participat la unele adunări generale, la întreprinderile financiare și industriale și care au expediat chiar și telegrame mareșalului Antonescu pentru război și în orice caz aceste instituții au sprijinit guvernul în politica sa atât pe planul intern al producției, cât și în politica războiului?

MARTORUL: In plină dictatură, instituțiile nu puteau decât să aprobe politica guvernului: nu au dreptul să se opună politicii guvernului. Ori adunările generale ale instituțiilor financiare și economice n'au dreptul să facă aceasta.

AC. M. ANTONESCU: Dacă membrii partidului liberal au participat în această perioadă la unele instituții financiare și economice în care numirile se făceau chiar de guvern sau cu controlul guvernului și dacă, tot în această vreme, aceste instituții au avut întotdeauna din partea guvernului sprijin?

MARTORUL: Nu m'am amestecat.

AC. M. ANTONESCU: Dacă în administrația țării administrația locală, prefecți sau primari, partidul a participat cu asemenea elemente?

MARTORUL: Nu m'au întrebat, de fapt partidul nu funcționa; în acel moment era suprimat.

PREȘEDINTELE: In partidul liberal exista viața de partid?

MART. DINU BRATIANU: Nu. In acest timp nu exista o activitate de partid, partidul nu avea viață și eu nu aveam legături decât cu acei foarte apropiați de mine.

AC. M. ANTONESCU: Dacă d. Dinu Brătianu, care crede că dictatura era atât de primejdioasă intereselor țării, a dat vreo instrucțiune membrilor partidului săi sau colaboratorilor din instituțiile economice și financiare, să nu dea niciun fel de sprijin acestei dictaturi.

MART. DINU BRATIANU: Viața de partid am spus că nu mai exista atunci. Am răspuns la această întrebare că aceste instituțiuni economice și financiare nu erau instituțiuni politice și că prin urmare nu puteam să dau indicațiuni politice acestor instituțiuni.

AC. M. ANTONESCU: Dacă d. Dinu Brătianu a primit în perioada 1942—1944 informațiuni din partea d-lui Gheorghe Brătianu asupra acțiunii diplomatice și dacă știe ceva în această privință?

PREȘEDINTELE: S'a răspuns la această întrebare: nu a primit nimic.

AC. M. ANTONESCU: Dar în ceeace privește acțiunea diplomatică?

MART. DINU BRATIANU: Nu am primit în tot timpul răsboiului nicio informație din partea guvernului în legătură cu activitatea diplomatică.

AC. M. ANTONESCU: Ați știut despre misiunea lui Barbu Știrbey și că i s'a dat libertatea să plece?

MART. DINU BRATIANU: D. Maniu și cu mine aveam o activitate diplomatică proprie, care era în legătură cu foștii noștri aliați și noi am convins pe Barbu Știrbey să meargă la Cairo pentru a începe tratative de armistițiu.

PREȘEDINTELE: Dar guvernul a știut?

MART. DINU BRATIANU: Da, fiindcă a trebuit să dea consimțământul să plece.

AC. MIHAI ANTONESCU: Dacă știe că au fost în acelaș timp duse tratative de guvern și la Stockholm în vederea ieșirii din răsboiu?

MART. DINU BRATIANU: Nu sunt în curent cu ceeace s'a petrecut la Stockholm.

PREȘEDINTELE: V'a informat cineva despre această chestiune?

MART. DINU BRATIANU: Am cunoscut-o din svon public.

AC. PUBL. SARACU: Acuzații Ion și Mihai Antonescu au afirmat la interogator că întregul aparat financiar și bancar le-a fost pus la dispoziție pentru a duce răsboiul alături de Germania în contra Națiunilor Unite; ce aveți de spus?

MART. DINU BRATIANU: Intr'un regim de dictatură, guvernul dă ordin și toată lumea trebuie să execute. Băncile, desigur, au fost obligate să subscrie și au subscris fără să mă întrebe.

AC. PUBLIC SARACU: Ce atitudine ați luat dvs. față de masacrele comise de regimul Antonescu?

MART. DINU BRATIANU: Atitudinea pe care ar fi luat-o orice om cu simțământul dreptății, al libertății individuale, și al respectului vieții omenești.

PREȘEDINTELE: Cum se concretiza această atitudine?

MART. DINU BRATIANU: Câteodată prin proteste și scrisori. Când am aflat de masacrele guvernului Antonescu, am făcut mai multe scrisori de protest

AC. PUBLIC SARACU: Politica economică dusă de guvernul Antonescu a ajutat la penetrarea capitalului german în industrie și finanțe?

MART. DINU BRATIANU: Generalul Antonescu nu putea să facă politică, pentru că țara era ocupată. Una din greșelile sale este că nu a socotit țara ca o țară ocupată.

AC. PUBLIC SARACU: Martorul consideră că țara era ocupată prin faptul că erau trupele germane în țară?

MART. DINU BRATIANU: Da. Mareșalul Antonescu a moștenit o situație pe care nu o crease.

AC. PUBLIC SARACU: Ce consecințe a avut pentru România faptul că guvernul Antonescu a refuzat încheerea armistițiului cu mult înainte de 23 August 1944?

MART. DINU BRATIANU: Noi am tratat în afară de guvern.

•

Ședința se suspendă până la ora 4 după amiază.

Ședința de după amiază

La redeschiderea ședinței se înfățișează în instanță pentru a depune ca mator, d. ministru de Stat Mihail Romniceanu.

D-sa arată toate măsurile de ordin financiar luate de guvernul Antonescu în perspectiva pierderii războiului. D-sa arată că se studiase planul evacuării aurului nostru în Turcia, fie pe calea maritimă fie cu avioanele. Deasemeni Ică a făcut demersuri pentru a se pune la dispoziția legației din Berna 20 de milioane franci elvețieni. Din această sumă, Ică a adus în țară 3 mil. fr. elv., bani cari s'au găsit după 23 August 1944, la Snagov. Pe timpul operațiilor din Moldova tezaurul a fost evacuat la Tismana. Planul de evacuarea tezaurului în Turcia s'a făcut la ordinul guvernului, nu din inițiativa B.N.R.

TEZAURUL TREBUIA SA FIE SCUFUNDAT IN DUNARE

Martorul adaogă că știe și un alt plan cu privire la aur și anume acela cu privire la scufundarea tezaurului în Dunăre.

Aurul Băncii Naționale urma, conform acestui plan, să fie încărcat pe două șlepuri, iar acestea scufundate apoi în Dunăre. La întrebarea d-lui acuzator public Săracu, martorul declară că nu știe dacă, pentru păstrarea secretului, operațiunea trebuia să fie executată de pușcăriași, cari, după aceia să fie împușcați.

UN EMISAR LA MOSCOVA

Pe vremea când se vorbea despre armistițiu, martorul își amintește a fi auzit de un plan conform căruia liberalii și țărăniștii urmau să trimită, pe calea frontului, un emisar care să ia contact cu autoritățile sovietice și acel emisar trebuia să fie generalul Aldea.

ALȚI MARTORI

O depoziție interesantă cu privire la sprijinul dat de partidul național țărănesc guvernului dictatorial face d. av. D. Gerota, fost secretar general al ministerului de justiție.

In adevăr, d-sa spune că a intrat în guvernul din Septembrie. al mareșalului Antonescu, având nu numai asentimentul partidului dar și o autorizație scrisă semnată de d-nii Maniu și Lupu cum și de prof. Virgil Madgearu. După asasinarea lui Madgearu, martorul a demisionat din funcția ce ocupa la ministerul justiției, unde titular era Ică Antonescu.

Ultimul depune d. Niculescu-Buzești, fost ministru de externe, pentru Ică Antonescu, după care ședința se suspendă.

Ședința de azi începe la ora 8 d'mineața.

MUNCITORII DELA „UNIVERSUL"
CER EXEMPLARA CONDAMNARE A CRIMINALILOR DE RĂZBOI

Eri au ținut o întrunire în sala paginației, muncitorii și funcționarii întreprinderei „Universul", în cadrul căreia s'a cerut exemplara condamnare a criminalilor de război în frunte cu Ion și Mihai Antonescu aflați în curs de judecată la tribunalul poporului.

Intrunirea a fost prezidată de d. Dobre Ion care a dat cuvântul d-lui Gh. Cristescu din comitetul sindicatelor artelor grafice.

D-sa a făcut mai întâi un istoric asupra jalnicei situații în care a fost ținută clasa muncitoare până la 23 August 1944, apoi cum dela acea dată încoace mișcarea sindicală a reușit tot mai mult să-i strângă pe muncitori sub steagul acelorași interese, sub comandamentul acelorași lozinci: libertate și luptă pentru întărirea regimului democratic, singurul care garantează înlăturarea exploatatorilor și o viață din ce în ce mai bună pentru acei ce muncesc.

Unitatea de luptă i-a făcut pe muncitori să-și ia locul ce se cuvine în viața publică a statului.

Infierând politica odioasă și criminală din preajma celui de-al doilea război mondial, care a împins țara noastră, muncitorimea și țărănimea, într'un război ce nu i-a aparținut oratorul a subliniat că, în timp ce poporul sângera și ardea pe rugul tuturor jertfelor inutile, din umbră reacțiunea pândea își făcea socotelile și se chiverisea sfidând orice lege morală sau patriotică.

Muncitorii, prevăzători ai dezastrului ce ne amenința, încercând cu un ceas mai devreme, să-i aducă pe conducători la realitate au fost arestați, schingiuiți și aruncați în temnițe, în lagăre.

Dar ziua dreptății trebuia să vină. Clasa muncitoare eliberată. nu poate uita cât a suferit și cât de scump a plătit dorința de libertate și de a trăi omenește.

„Vinovații sunt acum pe banca acuzaților. De aceea muncitorimea cere tribunalului poporului să-și facă datoria: să-i pedepsească exemplar pe toți autorii morali și materiali ai dezastrului.

Din partea Apărării Patriotice, a vorbit d. Ilie Dutu, care de asemenea a arătat câte jertfe inutile a făcut România în războiul în care a fost târâtă de slugile lui Hitler. război de jaf și de distrugeri pe cari, acum, poporul nevinovat, trebue să le plătească.

Apărarea Patriotică. în numele tuturor victimelor războiului, se unește cu muncitorimea și cere cu acelaș glas: condamnarea necrutătoare a vinovaților de dezastrul țării și a criminalilor de război.

Muncitorul Nicolae Nicola a citit apoi următoarea moțiune:

Muncitorii, muncitoarele și funcționarii din întreprinderea „Universul" întruniți azi. 9 Mai 1946 în fabrică înfierează actele de teroare, crime și jaf ale criminalului Antonescu și clicii lui de tâlhari cari din 1940 și până la 23 August 1944, poporul român a trecut prin cele mai grozave clipe, necunoscute în istoria poporului român

A vândut țara cu toate bunurile ei fasciștilor germani, târând poporul român într'un război nejust contra popoarelor sovietice, lăsând pe câmpiile întinse ale U. R. S. S. 600.000 de morți din cei mai tineri fii ai poporului român.

Muncitorii, muncitoarele și funcționarii din întreprinderea „Universul" cer Tribunalului Poporului să dea cea mai exemplară pedeapsă acestor tâlhari, dând satisfacție întregului popor român pentru crimele săvârșite de ei".

LUMEA 1946

A apărut „Lumea 1946", săptămânal literar — artistic — social.

Dir. G. Călinescu

Deshumanizarea artei de G. Călinescu, Vin cărți din Italia de Rosa del Conte, Amintiri de Claudia Millian, Tudor Arghezi de Monica Dan, Reabilitarea lui Baudelaire de Pericle Martinescu, Sălbăticia nuvela de Eusebiu Camilar, Romanul sovietic de Sorana Gurian, Jean Anonilh de Mihnea Gheorghiu, Puterea caricaturi de Ion Sava.

Colaborează: Aristare, N. Argintescu — Amza, Camil Baltazar, Ovidiu Constantinescu, Ion Caraion, Ben-Corlaciu, Mihail Cosma O. Crohmălniceanu, Boris Deșliu, Virgil Gheorghiu, C. Ionescu — Gulian, Al Graur, Victor Kernbach, Despina Levent, C. T. Litnon, Zetta Luzian, Eugen B. Marian, Ruxandra Oteteleșanu, F. Păcurariu, Jean Pollak, M. Rosca, Adrian Rogoz, G. Tomaziu.

Studențimea democrată la sărbătoarea zilei de 10 Mai

Cu prilejul zilei de 10 Mai, Frontul democrat universitar a lansat un manifest către studențime, din care redăm următoarele pasagii:

Studențimea democrată omagiază pe făuritorii independenței noastre și pe salvatorii ei Studențimea democrată înțelege că această independență nu poate fi păstrată decât printr'o fierbinte dragoste de patrie și popor, decât printr'o neobosită activitate în slujba patriei și poporului.

Tineretul studios începe să se pătrundă de necesitatea de a lega desăvârșirea sa intelectuală și morală de marile năzuințe populare muncind pentru propășirea patriei.

Studențimea înțelege că garanția independenței naționale stă în lupta pentru pace pentru reconstrucția țării, pentru frăția creatoare a tuturor naționalităților conlocuitoare, pentru sdrobirea dușmanilor democrației.

Să fie acest 10 Mai prilej de reînoire a angajamentului nostru de luptă în slujba intereselor naționale, de muncă pentru înflorirea culturii românești.

Trăiască 10 Mai, ziua independenței naționale, a proclamării regalității și a victoriei împotriva fascismului

FEMEEA ȘI CĂMINUL

A apărut nr. 72 din excelenta publicație „Femeea și Căminul", închinat interesantei probleme „Căsătorie sau uniune liberă"?

Din bogatul sumar, spicuim:

Căsătorie sau uniune liberă? de Sorana Gurian, Pledoarie pentru apărarea căsniciei de Catrinel. O tovarășă ideală de viață de Adina Arsenescu-Iamandi, Teatrul francez de Monica Dan, O tânără de azi despre căsătorie, Căsătoria la diverse popoare în decursul vremurilor Copiii Moscovei — la fel cu ai noștri de americana Oriana Atkinson, In ajunul nunții de Alice Gabrielescu Falsii idoli de Pandora, Vacanțele noastre— un îndreptar turistic oferit de revista noastră, etc. etc.

ECONOMAT
preia recolta întreagă de zarzavaturi a unei grădinării sau face combinație la ziar sub Economat

SCALA PREMIERA EXCEPȚIONALEI COMEDII
SORA mea ELENA
(MY SISTER EILEEN)
Rosalind RUSSELL
Brian AHERNE
Distrib. -ATLANTA-FILM Prod. COLUMBIA
Jurnal Ediție specială cu învestirea noilor Cardinali
Zilnic matineu dela 9 dim. 96

SELECT
celebra comedie americană
No, No, NANETTE
cu Anna Neagle Roland Young
Matineu ora 10 dim.

ARO
MARIE BELL și RAIMU în
Colonel CHABERT
AZI MATINEU dela orele 9

EXCELSIOR
LUNI 13 MAI
Un nou program american
Spectacol senzațional
Jazz - Sport - Desen animat technicolor (Walt Disney)
Ultima producție R.K.O. Radio Pictures.
Ultimele zile
FEMEIA CU 4 FEȚE
Matineu zilnic ora 9

REGAL
CEL MAI BUN FILM DIN CAPITALĂ!
MÂNDRIE și DRAGOSTE
DRAMĂ MUZICALĂ cu celebra CÂNTĂREAȚĂ TRAGEDIANĂ
Libertad LAMARQUE cunoscută din marele succes „CONDAMNATA"
la REGAL
MATINEU ora 9 Dim.

INTRUNIREA ASOCIAȚIEI FABRICANȚILOR DE LUMÂNĂRI

Duminică, a avut loc întrunirea asociației fabricanților de lumânări din România la sediul din București str Labirint nr. 186, sub președinția d-lui avocat D. Weinberg asistat de d. I. Diacon, vicepreședinte și M. Wagner, secretar.

Au luat parte la întrunire, d-nii: col. A. Mcloiu, T Dorobanțu. Dumitru Naum, ing. H. Munteanu, Duma, d-na Petrican, St. Zamfirescu. G. Spătaru etc.

D. av. Weinberg, președintele asociației, făcând o expunere arată situația tristă în care se zbat fabricile de lumânări și în urma discuțiunilor avute, propune și se hotărește următoarele: Lupta contra clandestinismului în profesiune; facerea demersurilor necesare pentru obținerea de materii prime: stabilirea normelor pentru vizarea registrelor de calculații la U.S.I.C. și obținerea listelor de prețuri; îndemnul de înscriere în U.S.I.C. a celor ce încă nu sunt înscriși; desăvârșirea chestiunilor de organizare în cadrul asociației.

Succes fără precedent
la TRIANON
Cea mai minunată operetă a lui Paul Abraham
VIKY
cu ROZSY BARSONY și JAVOR PAL
Repr. începe la ora 9 dim.

CURSURI DE ALBINĂRIT SISTEMATIC

Luni, 13 Mai, orele 5 p. m. în amfiteatrul Institutului național zootechnic, d. dr. Florin Begnescu va face deschiderea cursurilor de apicultură sistematică pentru publicul amator de a cunoaște creșterea albinelor. Cursurile vor fi însoțite de demonstrații, și filme. Frecventarea cursurilor este gratuită pentru oricine.

Ajutorarea marilor mutilați și a săracilor

Din inițiativa bisericii „Iancu Vechiu Mătăsari", s'au adunat două sute de pachete cu alimente și dulciuri care au fost duse și împărțite Duminică, marilor mutilați de război, din spitalul militar din str. Negustori.

Părintele Gh. Ionescu a adresat mângâeri și cuvinte întăritoare acestor nobili jertfiți pentru desrobirea Ardealului ,iar corala intelectualilor din parohie a intonat imnuri religioase.

— Din inițiativa cucernicilor preoți Leonida Dumitrăchescu și Gh. Gheorghiu dela biserica „Doboteasa", s'au strâns și împărțit familiilor nevoiașe 700.000 lei în numerar, alimente și daruri.

TEATRUL MUNICIPAL
AZI ora 7 — MAINE ora 3,30
SUCCES COLOSAL
CELEBRA PIESĂ ENGLEZA
ULTIMUL DRUM
cu ION MANOLESCU
AL. CRITICO
ION AUREL MANOLESCU
ION GHEORGHIU
AL. BALTAG
Mâine ora 7- Duminică ora 3 30
INEPUIZABILUL SUCCES
SARUTUL IN FAȚA OGLINZII
cu ION MANOLESCU
NICOLE VERONA
ION GHEORGHIU
și
CONST. LUNGEANU

Teatrul VICTORIEI
Succes triumfal
O familie trăznită
Azi Matineu și Seara

TEATRUL NOSTRU
Zilnic ora 7 seara. Mâine și Duminică matineu ora 3,30
DINA COCEA C. STORIN N. SIRETEANU și MARIA MOHOR în
REȚETA FERICIRII
Comedie de MIRCEA ȘTEFĂNESCU
Succes fenomenal

AZI ora 3³⁰ și ora 7
Casa cu două fete
Mâine ora 3,30

TEATRUL COMEDIA
Dir. Sică Alexandrescu
MAINE ora 7
DUMINICĂ ora 3,30
Sălbatica
cu D-nele: NADIA CANTACUZINO, VALLY VOICULESCU, EMILIA MANTA, LEONTINA IOANID și MARIETTA SADOVA și D-nii V. MAXIMILIAN, IONEL ȚARANU VASILE LAZARESCU, AL. GIUGARU, G. MARUTZA, M. CONSTANTINESCU și R. BULFINSKY. 54

TEATRUL MODERN Tel. 5.95.55
al 8-LEA PĂCAT
cu IANCOVESCU și ION MANU

NU! trebue să lipsească nimeni dela marele spectacol muzical
ALTEȚA SA IUBEȘTE
la TEATRUL ATENEULUI ROMAN

AZI Mâine și Duminică matineu și seara la ALHAMBRA
senzaționalul spectacol
INGERUL ALBASTRU
cu Virginica Popescu, Marcel Angelescu